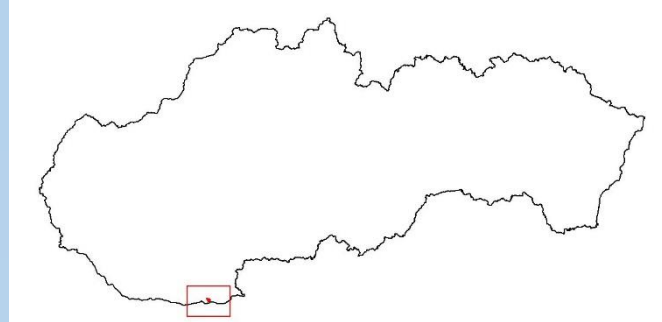

Eradikácia invázných druhov rastlín (*Ailanthus altissima*) na lokalite Čenkov v rámci projektu LIFE10 NAT/SK/083 a LIFE16 NAT/CZ/000001 CZ-SK South

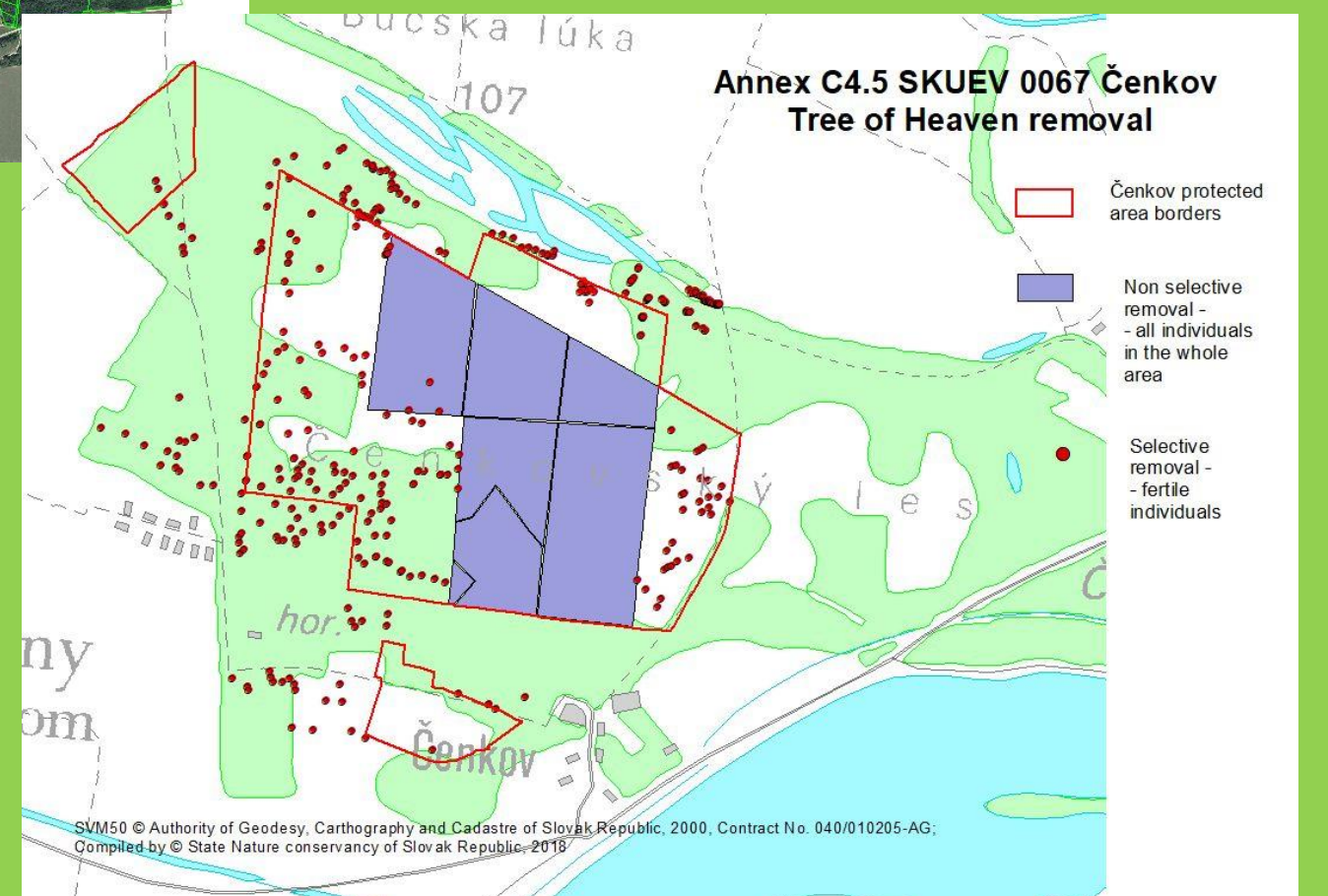
Ing. Libor Ulrych, PhD., ŠOP SR, Banská Bystrica, libor.ulrych@sopsr.sk

Lokalita Čenkov je unikátnou lokalitou v rámci Slovenska s výskytom biotopov panónskych pieskov (6260* Pannonic sand steppes, 6120* Xeric sand calcareous grasslands, 91N0* Pannonic inland sand dune thicket – *Junipero-Populetum albae*). Tieto biotopy sú veľmi zraniteľné inváznymi druhmi rastlín. Najväčšou hrozbou sa tu ukázal výskyt a nekontrolované šírenie druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*).

Pokusy o jeho eradikáciu boli realizované od 90-tych rokov minulého storočia vtedy známymi metódami používanými na eradikáciu agáta bieleho (*Robinia pseudocacia*). To znamená odrezanie nadzemnej časti rastliny a aplikácia herbicidu na reznú ranu. Tieto sa ukázali ako neefektívne a z dlhodobého pohľadu aj neúčinné. Jedince zvyčajne reagovali zvýšenou regeneráciou z koreňových výmladkov. Nakoľko na tomto špecifikom pôdnom podklade pajaseň vytvára široko rozloženú koreňovú sústavu, praktickým výsledkom bolo „namnoženie“ jedincov tohto invázneho druhu.

V rámci projektu LIFE10 NAT/SK/083 bolo plánované zasiahnuť proti výskytu pajaseňa, ale najskôr predchádzalo zmapovanie jeho výskytu na lokalite, štúdium možnosti použitia účinnej metódy likvidácie a prioritizácia zásahov. Po zhodnotení skúšobných typov zásahov a typov herbicídov bola do praxe zavedená pre slovenskú ochranársku prax nová metóda – injekčná aplikácia herbicidu do kmeňa dreviny. Injektovalo sa po 2 ml koncentrovaného herbicidu s účinnou zložkou glyfosát každých 7 cm obvodu. Technická realizácia spočívala v navrtaní otvoru šikmo dole a vstreknutí herbicidu do tohto otvoru. Následný monitoring úspešnosti metódy ukázal krátkodobu vysokú účinnosť (nad 90%) s nevyhnutnosťou opakovaných zásahov pre dosiahnutie úplnej eradikácie z lokality. Ošetrovaných bolo 5 lesných porastov a plodné jedince v okolí ako prevencia pred opakovanou inváziou z generatívnych zdrojov. Nakoľko takto boli ošetrované iba prioritné plochy a nie celé navrhované územie európskeho významu, žiadalo sa pokračovanie celoplošnej eradikácie na zvyšku navrhovaného územia európskeho významu.

V rámci projektu LIFE16 NAT/CZ/000001 CZ-SK South bude riešená táto požiadavka. Taktiež budú v rámci tohto projektu skúšané iné reagenty injektované do jedincov pajaseňa, nakoľko je v budúcnosti otázna možnosť použitia aktuálne využívaných herbicídov. Taktiež v rámci tohto projektu bude riešená eradikácia druhu glejovka americká (*Asclepias syriaca*). V prípade tohto druhu bude využitá metóda bodového alebo plošného postreku herbicídmi. V rámci riešenia projektu bude zameraná pozornosť na testovanie ďalších účinných látok, ktoré by mohli byť využité na miesto herbicídov s účinnou zložkou glyfosát v súvislosti s predpokladom zákazu použitia týchto herbicídov na území Európskej únie. Jednou z možností je napríklad použitie injekčnej aplikácie niektorých druhov rodu *Verticillium*.